

Během těhotenství jsou nastávajícím rodičům nabízena různá vyšetření. U takové široké nabídky je vždy potřebné zamyslet se nejdříve nad tím, **na co jsou jednotlivá vyšetření zaměřena a k čemu mají sloužit**. Mnohá z těchto vyšetření neslouží vždy ku prospěchu dítěte nebo jeho rodičů. Chtěly bychom poukázat zvláště na některé potenciálně rizikové testy v těhotenství, které v Centru naděje a pomoci podstupovat nedoporučujeme. Děláme tak proto, protože zorientovat se v takovém množství informací může být pro nastávající rodiče velice náročné, tak aby měli přehled a byli připraveni na diskuzi se svým okolím.

Nastávající rodiče v první řadě vždy již od začátku těhotenství upozorňujeme, že mají **plné právo** zvolit si a rozhodnout, která vyšetření chtějí v těhotenství podstoupit a stejně tak si zvolit, která podstoupit odmítnou.

Smyslem tzv. prenatalní péče v rámci gynekologie, tedy péče o těhotnou maminku a její miminko, má být **odhalení možných komplikací a nemocí v průběhu těhotenství, a pokud možno i jejich předcházení**.

Proto se má těhotná žena pravidelně dostavovat do poradny, kde se kromě gynekologických vyšetření nabízí a provádí celá škála dalších vyšetření.

Vyšetření, která nás varují před počínajícími potížemi a vedou k nasazení správné léčby, jsou **plně oprávněná**.

Pak se ale nabízí řada **vyšetření, která jsou zaměřena na odhalení vývojových vad dítěte, avšak dítěti nijak nepomohou**. Jsou zaměřeny pouze na to, aby se nerodily těžce nemocné děti. Tato vyšetření jsou **pouze diagnostická, nikoliv léčebná** – jediným „řešením“ bývá nabídka ukončení těhotenství.

Mezi tyto diagnostické testy patří **testy na vrozené vývojové vady dětí** a provádějí se ve dvou různých obdobích.

V **11. - 14. týdnu těhotenství** je ženám nabízena tzv. NT diagnostika. Jedná se o kombinaci biochemických testů na základě měření hladin hormonů v těle matky (tj. odběr žilní krve matky) a ultrazvukového vyšetření. Toto vyšetření není hrazeno pojišťovnou, rodiče si je hradí sami. Cena tohoto vyšetření se pohybuje kolem 1 500 Kč.

Možná jste slyšeli, že někdy jsou maminky na toto vyšetření odesílány pod záminkou „upřesnění termínu porodu“. Toto tvrzení ale nemá žádné oprávnění. Po 8. týdnu těhotenství již nastupuje individuální růst dítěte a výsledky z 11. či dokonce 14. týdne těhotenství mohou být zcela zavádějící.

Nejpřesnější je stanovení délky těhotenství na základě sledování cyklu dle symptotermální metody. Proto pokud má žena záznam cyklu, ve kterém došlo k početí, doporučujeme zkorigovat vstupní informace o délce těhotenství dle záznamu STM.

V **16. – 17. týdnu těhotenství** je nabízen tzv. **triple test**. Jedná se o vyšetření pouze hladin hormonů v těle matky. Toto vyšetření již pojišťovnou hrazené je, avšak bývá ještě více nepřesné než výše zmíněné NT vyšetření.

Obě tato vyšetření jsou zaměřena na průkaznost případných vývojových vad dítěte. **Samotnému vyvíjejícímu se miminku ani jedno vyšetření nijak nepomůže**. Největší riziko podstoupení těchto testů tkví právě v jejich **často falešné pozitivitě**. To znamená, že i kdyby vyšel výsledek pozitivní, **existuje poměrně velká šance, že je miminko v pořádku**.

Máme zkušenost, že v případě positivity takového testu budoucí maminky pak žijí až do konce těhotenství ve stresu, zda je miminko opravdu v pořádku či nikoli, těhotenství pro ně pak není obdobím pohody a harmonie, ale **obdobím strachu a nejistoty**.

Na druhou stranu máme zkušenost, že ani negativní výsledky nezajistí, že nakonec miminko není nějak nemocné. Máme totiž i takovou zkušenost, že testy sice vyšly negativní, přesto miminko po porodu vyžadovalo speciální potřeby. Taktéž neméně častou situací jsou i případy, kdy je děťátko ve skutečnosti nemocné zcela odlišně od původních prognóz.

V případě, že by děťátko opravdu mělo vývojovou vadu, a ta by testem byla správně zdiagnostikovaná, jedná se o nemoci, které v průběhu těhotenství **nijak léčit nelze. Vše ohledně péče o miminko se dá řešit až po porodu.** Při pozitivitě těchto testů není kromě ukončení těhotenství (interrupce) nabídnuta žádná jiná možnost či postup. U nás v Centru naděje a pomoci na ukončení těhotenství **zásadně neodesíláme.**

Dalším vyšetřením, které se dnes v souvislosti s pozitivním výsledkem testů na vrozené vývojové vady nabízí, ale u nás v CENAP před tím varujeme, je tzv. **amniocentéza**, neboli odběr vzorku plodové vody. K odběru se používá dlouhá tenká jehla, která se zavede přes břišní stěnu až do dělohy a pomocí této jehly se odebere vzorek plodové vody. Toto vyšetření je **vysoce rizikové.** Při jeho provedení dochází k narušení přirozeného prostředí, které děťátko v děloze má, může dojít k poranění děťátka až ke způsobení potratu. Toto vyšetření se provádí **mezi 19. – 24. týdnem těhotenství**, aby v případě, že by i tento výsledek vyšel pozitivní, bylo možné provést legálně ukončení těhotenství, které je v ČR povoleno z lékařské indikace do konce 24. týdne těhotenství.

Každý gynekolog má povinnost Vám každé z vyšetření nabídnout, Vy máte však jako nastávající rodiče plné právo jednotlivý vyšetření odmítnout. **Nikdo Vás do žádného vyšetření nesmí nutit.** Ani nikdo z rodiny.

Pro rodiče, kteří ví, že by miminko v každém případě bez výhrad přijali a potrat by nepodstoupili, je podstoupení těchto testů naprosto zbytečné.

Zároveň bychom Vás chtěly povzbudit, že v případě, kdy byste se rozhodli tato diagnostická vyšetření odmítnout, **nic nezanedbáváte.** Tím, že jako nastávající rodiče tyto testy odmítnete, dáváte prokazatelně najevo, že jste miminko plně a bez podmínek přijali. Tento aspekt je velice důležitý i pro další vývoj Vašeho děťátka, které vnímá, že jej máte opravdu rádi, že se nejedná o žádnou frázi.

Je zde totiž ještě další aspekt, a to lidský.

Setkáváme se s názorem, že se podstoupením těchto testů rodiče chtějí „lépe připravit na narození nemocného dítěte“, toto odůvodnění se však nepotvrzuje.

Tím, že tyto testy vycházejí velice často falešně pozitivně a i přesto, že se rodiče před jejich podstoupením domnívají, že ustojí jakýkoliv výsledek tohoto vyšetření, máme opakovanou zkušenost, že v případě sdělení pozitivního výsledku (tedy **pravděpodobnosti**, že děťátko bude zvláštní potřeby vyžadovat), je stres a nátlak, kterému jsou následně rodiče vystaveni, neúnosný.

V rámci období těhotenství, kdy by se rodiče měli zejména těšit, pozitivně ladit na miminko a zcela jej přijímat za své, přináší stres vyvolaný pozitivním výsledkem těchto testů nakonec opravdu více škody než užítku.

Mnohem více o stavu děťátka napoví **ultrazvukové vyšetření v pozdějším stádiu těhotenství – ve 20. a ve 30. týdnu těhotenství.** To nás opravdu může upozornit na možné odchylky, které je pak možné po porodu léčit.

Avšak velice záleží na správné interpretaci některých ultrazvukových nálezů. Špatná interpretace může opět vést ke zbytečnému stresu či dokonce k tlaku na podstoupení předčasného ukončení těhotenství.

V naší gynekologické ambulanci jsme se setkali i s takovou situací, kdy ultrazvukový nález vypadal ve 30. týdnu těhotenství hrozivě, avšak děťátko dnes chodí do normální školy a je zcela zdravé. Proto i u ultrazvukových vyšetření je zapotřebí určitého „nadhledu“.

Skutečný stav děťátka je možné zjistit v klidu až po jeho narození a to zcela bezbolestně a bez rizik.

Proto bychom Vás chtěli opravdu povzbudit, abyste se nebáli tyto nepotřebné testy **odmítnout**. Období těhotenství je popisováno jako nejkrásnější období v životě ženy, nenechte si jeho poklidný průběh a prožívání tohoto období narušovat pravděpodobnými prognózami. Naučte se chránit své děťátko již nyní. **Již nyní své děťátko plně přijímejte**, dávejte mu najevo, že je chtěné, milované a že se na ně těšíte. Dopřejte **klid i svému děťátku**, které dlouhodobý stres velice silně vnímá a ten jej pak negativně ovlivňuje..

V průběhu těhotenství se i dále nabízí celá škála dalších vyšetření, ke kterým je potřebné přistupovat s určitým „nadhledem“.

Medicína jde stále kupředu a zavádějí se mnohá vyšetření, která sice ukážou více, ale neslouží vždy ku prospěchu dítěte či matky. Proto zde existuje možnost rodičů zvolit, zda vyšetření budou podstupovat. Jestli se nakonec rozhodnete testy podstoupit či nikoli, záleží pouze na Vás, rodičích. Pro objektivní rozhodnutí je ale dle našeho názoru nutné mít dostatečné množství informací. Proto věříme, že jsme Vám v tomto aspektu alespoň částečně pomohly.

Rády bychom Vás také pozvaly na našem centrem pořádaný kurz „**Na začátku těhotenství**“.. Kurz je možné absolvovat i formou **individuální konzultace**. Setkání by tak bylo čistě jen pro Vás. Na individuálním osobním setkání je možné domluvit se telefonicky – tel. číslo k domluvě termínu: 731 428 333 nebo osobně v rámci gynekologické ambulance.

Během setkání vyhradzujeme prostor se zeptat na cokoliv, co Vás ohledně těhotenství zajímá. Nezabýváme se jen začátkem těhotenství, ale průběhem celého jeho období. Taktéž informujeme nastávající rodiče o jednotlivých vyšetřeních, která jim budou v průběhu těhotenství nabízena.

Závěrem Vám přejeme radostné a pokojné prožívání doby těhotenství a pevnou odvahu k plnému přijetí miminka, které je již součástí Vaší rodiny. Miminku zpívejte, povídejte si s ním, ať máte radostné miminko a i Vy sama, ať jen prospíváte.

Pevně věříme, že pro Vás byly uvedené informace přínosné. V případě jakýchkoliv nejasností se na nás neváhejte obrátit. Rádi Vám odpovíme. Napište nám na cenap@cenap.cz